

Χαράλαμπος Χ. Κίτσιος

ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Απαντήσεις στα θέματα Εξετάσεων Πιστοποίησης
Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης των Σ.Α.Ε.Κ.
(πρώην Ι.Ε.Κ.)

Ερωτήσεις ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ

Συμπεριλαμβάνονται
και οι απαντήσεις
των ερωτήσεων
παλαιού τύπου
(Ν. 2009/1992)

SECURITY
AWARENESS

Ευχαριστίες και αφιερώσεις

Σε όσους με βοήθησαν στη συγγραφή του παρόντος βοηθήματος δανείζοντάς μου βιβλία, απαραίτητα, για να καλυφθεί αρκετά μεγάλο μέρος των απαντήσεων, και ειδικά στον φίλιτο Κωνσταντίνο ΛΙΑΓΓΑΡΗ για την υπομονή που έδειξε, και μου δάνεισε για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα τα δικά του και εξειδικευμένα σχετικά βιβλία.

Στους εκπαιδευτές ενηλίκων που γνώρισα στο Δ. Σ.Α.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου (Πρώην Δ.Ι.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου), καθώς χωρίς την πολύτιμη βοήθειά τους δεν θα είχε ολοκληρωθεί πλήρως η συγκέντρωση των απαντήσεων, και συγκεκριμένα με αλφαβητική σειρά στους: Δημήτριος ΒΛΑΧΟΣ, Φλωρεντία ΒΟΚΟΤΟΥΖΗ, Δημήτριος ΓΡΙΒΑΣ, Γεώργιος ΘΡΑΨΑΝΙΩΤΗΣ, Εμμανουήλ ΚΑΝΑΒΑΚΗΣ, Στυλιανός ΚΑΡΑΜΟΥΣΑΔΑΚΗΣ, Μιχάλης ΚΟΣΣΥΒΑΚΗΣ, Μαρία-Ελένη ΚΟΥΠΑΡΟΥΣΟΥ, Βασίλειος ΚΟΥΤΣΟΛΙΑΚΟΣ, Σπυρίδων ΚΥΡΙΑΚΑΚΗΣ, Γεώργιος ΜΑΡΙΝΟΣ, Αγγελική ΜΠΙΛΑΛΗ, Μαρία ΜΠΡΙΑΝΑ, Ευάγγελος ΠΕΡΡΑΚΗΣ, Δημήτριος ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, Βασιλική ΤΥΧΑΛΑ, Ουρανία ΦΑΚΙΩΛΑ, Κωνσταντίνος ΦΟΥΝΤΑΣ και Ελένη ΧΑΣΑΝΗ.

Στους συσπουδαστές μου, επίσης με αλφαβητική σειρά: Αθανάσιος ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ, Αικατερίνη ΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ, Πέτρος ΒΑΜΒΑΚΗΣ, Παύλος ΓΟΥΣΕΤΗΣ-ΒΡΕΤΤΟΣ, Χαρίλαος ΓΡΙΒΑΣ, Ευαγγελία ΔΑΜΙΑΝΟΥ, Ελένη ΔΕΜΕΝΕΟΠΟΥΛΟΥ, Αλέξιος ΔΗΜΑΡΑΣ, Εμμανουήλ ΔΟΡΙΖΑΣ, Ελευθέριος ΔΡΑΚΟΝΤΑΕΙΔΗΣ, Δημήτριος ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ, Φωτεινή ΚΑΝΤΑΚΟΥ, Ιωάννης ΚΑΡΟΥΛΑΣ, Αδαμαντία ΚΟΥΤΟΥΛΑ, Όλγα ΚΥΡΙΤΣΗ, Διονύσιος ΛΙΒΕΡΗΣ, Αγγελική ΜΑΚΑΝΤΑΣΗ, Μαρία ΜΑΛΛΙΑΡΟΥ, Ιωάννης ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗΣ, Διονύσιος ΜΠΑΣΤΑΣ, Γεράσιμος ΣΤΕΛΛΑΤΟΣ, Εμμανουήλ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ και Παύλος ΤΣΙΤΣΙΜΠΗΣ.

Στους αποφοίτους της παρούσας ειδικότητας.

Στο πάσης φύσεως φυλακτικό προσωπικό.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες

Στον δάσκαλο κ. Σπυρίδωνα ΚΥΡΙΑΚΑΚΗ, που μας υποστήριξε με κάθε τρόπο κατά τη διάρκεια των σπουδών, που μας ενέπνευσε, προσθέτοντας στη συνείδησή μας συναισθήματα, νέες ιδέες και σκέψεις για ένα καλύτερο μέλλον από αυτό που ίσως φανταζόμασταν, ενεργοποιώντας νέους στόχους στη ζωή μας. Όσα μας έμαθε ήταν πάρα πολύ χρήσιμα, ενώ συνιστούν και γνώσεις ανεκτίμητης αξίας, που προϋποθέτουν πολυετή εργασία και εμπειρία. Όσοι είχαν την τιμή να τον έχουν δάσκαλο έστω και για λίγο, λένε πως είναι τυχεροί. Πράγματι, είναι πολύ τυχεροί. Περισσότερο τυχεροί όμως, είναι όσοι απολαμβάνουν τις παροχές υπηρεσιών ασφαλείας που διδάχθηκαν από τον κ. ΚΥΡΙΑΚΑΚΗ.

Δάσκαλε, σε ευχαριστούμε! *«Ούλε τε καί μάλα χείρε, θεοί δέ τοι όλβια δοίεν»:*
Να είσαι καλά και να χείρεσαι, οι δε θεοί να σου δίδουν ευτυχία. (Ομήρου Οδύσσεια, ω – 402).

– Χαράλαμπος Χ. Κίτσιος
Οκτώβριος 2024
Αθήνα

Προλεγόμενα

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΜΙΧΑΗΛ ΚΥΡΙΑΚΑΚΗΣ¹

Προλεγόμενα στο έργο του κ. Χαράλαμπου Χρήστου ΚΙΤΣΙΟΥ, που αφορά ερευνητική εργασία του, προς τον σκοπό της ακρίβειας των απαντήσεων στις ερωτήσεις εξετάσεων πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης των Σ.Α.Ε.Κ. σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Κατάρτισης, για την Ειδικότητα «Στέλεχος Υπηρεσιών Ασφαλείας και Υποδομών».

Πρόκειται για μία λεπτομερή και τεκμηριωμένη εργασία, που έχει ως Αντικειμενικό Σκοπό τη βοήθεια αποφοίτων Σ.Α.Ε.Κ. στην προαναφερόμενη ειδικότητα όχι απλά για να «περάσουν» τις εξετάσεις πιστοποίησης, δηλαδή να αποδειχθούν επαρκείς, αλλά για να αριστεύσουν σε αυτές.

Μετά από τις αρχικές ώρες μου στην Τάξη στη Δημόσια Σ.Α.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου (πρώην Δ.Ι.ΕΚ. Αγίου Δημητρίου), όπου περάτωσε τις σπουδές του ο κ. Κίτσιος και μετά τα πρώτα «προπλάσματα» τμημάτων, ομαδικής εργασίας, που μου προσκόμισε, εργασίας σχετικής με το αντικείμενο κατάρτισης, που είχα αναθέσει και η οποία δημοσιεύθηκε, συμπέρανα και επιβεβαιώθηκα για τον ρόλο του, μέσα σε μια ομάδα ενηλίκων εκπαιδευομένων. Είχε ταυτόχρονα τον ρόλο του ηγέτη έργου, του συναισθηματικά υπεύθυνου και του λεπτολόγου κυριολεκτικού, που προσανατολίζει την ομάδα στο έργο που έχει αναλάβει.

---

¹ Τ. Αν. Αξ/κός ΕΛ.ΑΣ. Εγκληματολόγος και Συγγραφέας. Ειδικός στα θέματα βαρείας εγκληματικότητας, στη Ζώνη Ευθύνης του ΝΑΤΟ {(91) 458}. Ειδικός Επιστήμονας (εξωτερικός), ΕΟΠΠΕΠ, (5123/13), Πιστοποιημένος Εκπαιδευτής Ενηλίκων (ΕΒ 22487) σε ΙΕΚ & ΚΕΚ, Διδάσκων Κολεγίων, (149/08), Security Manager, για όλη την Ευρώπη. Award No ΙΙQ 3288, Εκπαιδευτής BUSINESS ESPIONAGE CONTROLS & C/M ASSOCIATION, WASHINGTON D.C. (2109), Επισκέπτης Καθηγητής - Διαλέκτης στο Πολυεθνικό Κέντρο Εκπαίδευσης Επιχειρήσεων Υποστήριξης Ειρήνης.

Με την ίδια υπευθυνότητα και σοβαρότητα ανέλαβε και περάτωσε ένα εξόχως δύσκολο έργο. Εξόχως δύσκολο, διότι το ξεκίνησε, το ανέπτυξε και το περάτωσε μόνος του. Μην αποφεύγοντας και δαπάνες απόκτησης εγχειριδίων και βιβλίων, έστω και αν επρόκειτο να διασταυρώσει λεπτομέρειες των απαντήσεων.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το έργο αφορά τις απαντήσεις στα θέματα εξετάσεων πιστοποίησης, αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης των Σ.Α.Ε.Κ. και σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Κατάρτισης, για την Ειδικότητα «Στέλεχος Υπηρεσιών Ασφαλείας και Υποδομών».

Πρόκειται για σπουδές «Security Management», στην Ελλάδα, που προς το παρόν η οροφή τους είναι «χαμηλή» ενώ πρόκειται για επιστήμη, που είναι αναγκαίες γνώσεις, από όλες τις άλλες επιστήμες. Κάποιος θα μπορούσε να με ρωτήσει «... και από γνωστικά αντικείμενα της Σχολής Καλών Τεχνών, του Πολυτεχνείου...»; Η απάντηση είναι «Ναι. Διότι ο Security Manager, παρατηρώντας ένα εικαστικό έργο, ενισχύει τη μεταγνωστική του ικανότητα. Θα του αποκαλυφθούν νέοι ορίζοντες, που θα τον βοηθήσουν στον σχεδιασμό και στην ανάπτυξη των 17 σχεδίων ασφαλείας... ή που ενεργώντας ως εκπαιδευτής ενηλίκων θα πρέπει να εκπαιδεύσει το προσωπικό του, σύμφωνα με το άρ. 4 παρ. 1, εδ. δ' του Ν. 3707/08.

Για να γίνει κάποιος Security Manager, με τα Ελληνικά μέχρι τώρα δεδομένα, πρέπει μετά από τις σπουδές σε ΣΑΕΚ, να λάβει μέρος σε εξετάσεις πιστοποίησης, σύμφωνα με προγράμματα του ΕΟΠΠΕΠ.

Για τις εξετάσεις πιστοποίησης, υπάρχει ένα πλήθος θεμάτων κυμαινόμενης δυσκολίας. Και ο κος Κίτσιος άρχισε την έρευνα για αυτές βήμα βήμα. Με βιβλιογραφική έρευνα, συζητήσεις με εκπαιδευτές κ.ά. Έλαβε χώρα προσπάθεια άνω των 20 μηνών, με έλεγχο και επανέλεγχο. Τίποτα βιαστικό. Αλλά και μέσα από ένα τεχνοκρατικό κείμενο, ο κ. Κίτσιος μπόρεσε να βάλει και πινελιά στο όραμα της νέας επιστήμης. Αναφέροντας τον πίνακα ιεραρχίας των στελεχών, που δρα υποκινητικά. Παρέθεσε τις 20 αρχές, που κυβερνούν το Security Management (επιστήμη) και το Security Managing (τέχνη της οργανωμένης δράσης ανάπτυξης της προληπτικής ασφάλειας), δείχνοντας με αυτόν τον τρόπο τη σημαντικότητα του γνωστικού αντικειμένου. Επίσης παραθέτει, τους Ηθικούς Κώδικες για προσωπικό και Managers, που είναι τα όργανα πλεύσης στις εφαρμογές ασφαλείας, προκειμένου να μην παραβιαστεί ο ορίζοντας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και να προστατευθεί το κάθε στέλεχος επειδή το επάγγελμα έχει ευαίσθητες πλευρές, όπως π.χ. να είναι πιθανό να εξελιχθεί σε δραστηριότητα εκμετάλλευσης. Θέτει όμως και κάποια στοιχεία χρήσης φωνητικής επικοινωνίας, στην ελληνική και αγγλική. Προκειμένου να μας υπενθυμίσει ότι στο επάγγελμα του Security Manager, η δεξιοτητα στην επικοινωνία ενέχει σημαντικό ρόλο και αποτελεί μία από τις 6 βοηθητικές λειτουργίες στις τέσσερις κύριες του Security Management.

Η ύλη απηχεί τον ισχύοντα κανονισμό. Μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2013, η ειδικότητα σχετικά με την παροχή ιδιωτικών υπηρεσιών ασφαλείας, στα Μεταλλυκειακά ΙΕΚ, οριζόταν ως «Στέλεχος Υπηρεσιών Ασφαλείας». Με τον Ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α΄193) «Περί Αναδιάρθρωσης της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις», η ειδικότητα (που εμπίπτει στην ομάδα με τίτλο «Επιμέρους Τομείς και Επαγγέλματα», άρθρο 24 παρ. η/4), τιτλοφορήθηκε ως «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών». Η σχετική πιστοποίηση δίνει το δικαίωμα της απόκτησης Άδειας Ασκήσεως Επαγγέλματος, τύπου Α΄. Η διάταξη των θεμάτων του πονήματος αναφέρεται στην εισαγωγή του ίδιου του συγγραφέα.

Βέβαια, σε περίπτωση αλλαγών, μαθημάτων και συνελκομένων ερωτήσεων (εκτιμάται ότι δεν θα είναι μεγάλες ή πολλές), το παρόν βοήθημα θα έχει τον χαρακτήρα της διαρκούς ενημέρωσης.

Τελειώνοντας θέλω να πω αυτό, που είπε ο Δημόκριτος και το χρησιμοποιούσαμε και εμείς, ως φοιτητές του Πανεπιστημίου UNISA, της Νοτίου Αφρικής, στις σπουδές Security Management, ως κανόνα ΚΑΙΖΕΝ. «Η προσπάθεια πολλές φορές είναι μεγαλύτερης αξίας, από την επιτέλεση του στόχου». Αλλά ο κ. Κίτσιος πέτυχε μεγάλη αξία και στην προσπάθεια και στον στόχο.

Σίγουρα θα έχετε επιτυχία. Απλά διαβάσετε κάθε θέμα και σκεφτείτε, πώς θα το λέγατε, με τις γνώσεις που έχετε. Αναρωτηθείτε. Με αυτόν τον τρόπο ξαναδημιουργείτε. Και κάτι άλλο. Απομνημονεύστε ιδιαίτερη ορολογία αλλά και στοιχεία νόμων. Εντυπωσιάζουν.

– Σπυρίδων Μιχαήλ Κυριακάκης
Οκτώβριος 2024

Συντομογραφίες

Συντομογραφία	Έννοια
άρ.:	Άρθρο
APA:	American Psychological Association
IMO:	International Maritime Organization
ISPS:	The International Ship and Port Facility Security Code (ISPS Code) - Ο Διεθνής Κώδικας Ασφάλειας Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων (Κεφάλαιο XI-2 SOLAS/1974)
n.d.:	No Date
NATO:	North Atlantic Treaty Organization – Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου
S.I.:	System International
SOLAS:	International Convention for the Safety of Life at Sea (SOLAS), 1974 – Διεθνής Σύμβαση για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα. Κεφάλαιο XI-2: Special measures to enhance maritime security - Ειδικά μέτρα για την ενίσχυση της ασφάλειας στη θάλασσα. (Σχετικά: Π.Δ. 56/2004, ΦΕΚ 47 Α΄, 11-2-2004 και Κανονισμός ΕΚ με αριθμ. 725/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου)
A.N.:	Αναγκαστικός Νόμος
ΑΚ:	Αστικός Κώδικας
αριθμ.:	Αριθμός
Β.Ε.Κ.:	Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης
Β.Δ.:	Βασιλικό Διάταγμα
Βλ.:	Βλέπε
ΓΙΕ:	Γραφείο Ιδιωτικών Ερευνών
Δ.Ι.Ε.Κ.:	Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΔΕΚΟ:	Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί
Δηλ.:	Δηλαδή
δλ.:	Δευτερόλεπτο
ΔΟΥ:	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Ε.Ε.Ε.Π.:	Επιτροπή Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων
Ε.Κ.Α.Β.:	Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας
Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.:	Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού
Ε.Π.Π.:	Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων
Ε.Υ.:	Εκρηκτική Ύλη
Εγκ.:	Εγκύκλιος
Εδ.:	Εδάφιο
ΕΕ:	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚ:	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
εκδ.:	Έκδοση
ΕκεΠις:	Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης (νυν τμήμα του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.)
ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.:	Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας
ΕΟΚ:	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
Επιμ.:	Επιμέλεια
ΕΣΔΑ:	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
Ι.Ε.Κ.:	Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης
Ι.Ε.Π.Υ.Α.:	Ιδιωτική Επιχείρηση Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας
Ι.Κ.Α.:	Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
κ.:	Κύριος
κ.ά.:	Και άλλα
Κ.Δ.Ν.Δ.:	Κώδικας Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου
Κ.Πολ.Δ.:	Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας
Κ.Υ.Α.:	Κοινή Υπουργική Απόφαση
κ.λπ.:	Και λοιπά
ΚΝ:	Κωδικοποίηση Νομοθεσίας
ΚΠΔ:	Κώδικας Ποινικής Δικονομίας
κτλ.:	Και τα λοιπά
λ.χ.:	Λόγου Χάρη
μ:	Μέτρο
ΜΜΕ:	Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
Ν.:	Νόμος
ν.:	Νόμος
Ν.Π.Δ.Δ.:	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

Ν.Π.Ι.Δ.:	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΝΔ:	Νομοθετικό Διάταγμα
Ο.Τ.Α.:	Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΟΕΕΚ:	Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης
Π.Ι.Α.:	Προσωπικό Ιδιωτικής Ασφάλειας
Π.Ν.Θ.:	Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου
Π.Σ.Ε.Ε.:	Πληροφοριακό Σύστημα Εποπτείας και Ελέγχου
π.χ.:	Παραδείγματος χάριν
παρ.:	Παράγραφος
Π.Δ.:	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΕΠ:	Πιστοποιημένο Επαγγελματικό Περίγραμμα
περ.:	Περίπτωση
ΠΚ:	Ποινικός Κώδικας
ΠΟΔ:	Πολυγραφημένη Υπουργική Εγκύκλιος
πρβλ.:	Παράβαλε
σ.:	Σελίδα
Σ.Α.Ε.Κ.:	Σχολή Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης
Σ.Σ.Α.:	Συντελεστής Σχετικής Αποτελεσματικότητας
σσ.:	Σελίδες
στοιχ.:	Στοιχείο
συν.:	Συνεργάτες
Συν. της Ελ.:	Το Σύνταγμα της Ελλάδος
σχετ.:	Σχετικά
Υ.Α.:	Υπουργική Απόφαση
ΦΕΚ:	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
χ.χ.:	Χωρίς Χρονολογία Έκδοσης

Πρόλογος

Με τον Ν. 5082/2024 (ΦΕΚ 9/Α΄/19-01-2024), κεφάλαιο Β΄, άρ. 3, μετονομάστηκαν τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), δημόσια και ιδιωτικά, σε Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.).

Η Διάρκεια προγράμματος της επαγγελματικής κατάρτισης στην ειδικότητα των Σ.Α.Ε.Κ. «Στέλεχος Ασφάλειας Προσώπων και Υποδομών», σύμφωνα με τον νέο οδηγό κατάρτισης του Σεπτεμβρίου έτους 2024 της Γενικής Γραμματείας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Διά Βίου Μάθηση (κωδικός: 28-00-04-1), διαρκεί κατ' ελάχιστον τέσσερα (4) εξάμηνα και δεν δύναται να υπερβαίνει τα πέντε (5) συνολικά εξάμηνα θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης σε αυτά της περιόδου πρακτικής άσκησης. Η συνολική διάρκεια της κατάρτισης που υλοποιείται στις Σ.Α.Ε.Κ. είναι 1.200 ώρες, ενώ της πρακτικής άσκησης είναι 960 ώρες. Η περίοδος της πρακτικής άσκησης μπορεί να είναι συνεχιζόμενη ή τμηματική, ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης του τέταρτου (4ου) εξαμήνου, και πρέπει να ολοκληρωθεί εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από τη λήξη του τελευταίου εξαμήνου θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης.

Οι καταρτιζόμενοι, βάσει του Κανονισμού Λειτουργίας των Σ.Α.Ε.Κ. (υπ' αρ. Κ5/160259 Απόφαση - ΦΕΚ 5837/Β΄/15-12-2021, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την υπ' αρ. Κ5/111429 Απόφαση - ΦΕΚ 5452/Β΄/30-09-2024), που έχουν συμπληρώσει εκατόν είκοσι (120) τουλάχιστον ημερομίσθια ή εκατόν είκοσι (120) τουλάχιστον ημέρες ασφάλισης στην ειδικότητα που εγγράφονται, απαλλάσσονται από την υποχρέωση φοίτησης της περιόδου πρακτικής άσκησης ή μαθητείας κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης και Υπεύθυνης Δήλωσης (του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 - Α΄ 75) στο Σ.Α.Ε.Κ. φοίτησης και σχετικής απόφασης - έγκρισης του Διευθυντή του οικείου Σ.Α.Ε.Κ., οπότε τους απονέμεται η Β.Ε.Κ. με την ολοκλήρωση των εξαμήνων της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης (άρ. 13 «Πρακτική άσκηση - Μαθητεία»).

Η συγκεκριμένη ειδικότητα των Σ.Α.Ε.Κ. προϋποθέτει ένα ευρύ πεδίο γνώσεων για την ολοκληρωμένη κατάρτιση των Στελεχών Ασφαλείας. Η ιδιαιτερότητα που έχει σχετικά με την απορρόφηση στην αγορά εργασίας στον Ιδιωτικό Τομέα έγκειται στο ότι δεν αρκεί η πλήρης φοίτηση στο Σ.Α.Ε.Κ. Δεν αρκεί δηλαδή η απόκτηση και μόνο της Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης για την εύρεση θέσης εργασίας, αλλά ούτε και του Διπλώματος Πιστοποίησης. Πρέπει να τηρηθεί μια διαδικασία που αφορά την έκδοση άδειας εργασίας σε προσωπικό ασφαλείας Ιδιωτικών Επιχειρήσεων Παροχής Υπηρεσιών Ασφαλείας (Ι.Ε.Π.Υ.Α.), μια διαδικασία της οποίας τα βήματα, οι προϋποθέσεις, τα σχετικά έγγραφα κ.λπ. αναφέρονται στο «Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών – Μίτος» της Ελληνικής Κυβέρνησης (mitos.gov.gr με κωδικό υπηρεσίας 963466).

Αποτελεί μια ειδικότητα εξέχουσας σημασίας. Άλλωστε, όπως έχει αναφερθεί και στην «Πολιτεία» του Πλάτωνα, η εκπαίδευση του φύλακα, η ιεραρχία των φυλάκων, ο τρόπος διαβίωσής τους, η δικαιοσύνη, το πρόγραμμα σπουδών, οι επιλογές και η σταδιοδρομία, καθώς και η ανώτατη εκπαίδευση που προϋποθέτει αρετή και σοφία, είναι τομείς που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη.

Όσον αφορά την Ανώτατη Εκπαίδευση, στο 5ο Συνέδριο Security Project 26-27 Μαΐου (2017), αναγνωρίστηκε για πρώτη φορά το μεγάλο εκπαιδευτικό κενό που υπάρχει στον τομέα της ασφάλειας, καθώς κανένα Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα στην Ελλάδα δεν έχει υιοθετήσει κάποιο πρόγραμμα σπουδών σχετικά με τον ιδιωτικό κλάδο του Security, π.χ. “Security & Risk Management”, κάτι που ισχύει σε άλλα διεθνή ακαδημαϊκά ιδρύματα.

– Χαράλαμπος Χ. Κίτσιος
Οκτώβριος 2024

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες και αφιερώσεις	5
Προλεγόμενα	7
Συνοτομογραφίες.....	11
Πρόλογος.....	15
Εισαγωγή.....	19
Επίπεδα Ιεραρχίας στο Επάγγελμα Security	21
Διεθνής Κώδικας Επικοινωνίας.....	23
Απαντήσεις Θεμάτων Ομάδας Α.....	25
Απαντήσεις Θεμάτων Ομάδας Β.....	147
Οι 25 Αρχές του Security Management & Security Managing.....	289
Κώδικας Δεοντολογίας του Security Manager.....	293
Κώδικας Δεοντολογίας Επιχειρησιακού Προσωπικού Ασφαλείας.....	303
Ομαδοποιημένα Θέματα Εξετάσεων ανά Μαθησιακή Ενότητα	309
Θέματα Εξετάσεων Παλαιού Τύπου Ν. 2009/1992 (13 θέματα)	321
Παράρτημα	391
Βιβλιογραφικές Αναφορές	397

Εισαγωγή

Το παρόν εγχειρίδιο βασίστηκε στα θέματα εξετάσεων πιστοποίησης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης του Ν. 4186/2013 (κατάλογος ερωτήσεων νέου τύπου). Ωστόσο, έχουν εγκριθεί με την υπ' αριθμ. ΦΒ6/94147/Κ3 Απόφαση του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, εκατόν τριάντα (130) νέοι Οδηγοί Κατάρτισης Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης Σ.Α.Ε.Κ. (ΦΕΚ 4920 Β'/28-08-2024). Στον νέο οδηγό της παρούσας ειδικότητας αναφέρονται νέοι τίτλοι μαθημάτων, και ως εκ τούτου ίσως εκδοθεί από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. νέος και επικαιροποιημένος κατάλογος ερωτήσεων.

Οι ερωτήσεις που αναφέρονται στον Ποινικό Κώδικα και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας απαντήθηκαν σύμφωνα με τον Ν. 4619/2020 «Κύρωση του Ποινικού Κώδικα» (ΦΕΚ 95/Α'/11-06-2019), καθώς και με τον Ν. 4620/2020 «Κύρωση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας» (ΦΕΚ 96/Α'/11-06-2019) αντίστοιχα, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν με τον Ν. 5090/2024 «Παρεμβάσεις στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας...» (ΦΕΚ 30/Α'/23-02-2024).

Πριν από τις απαντήσεις παρουσιάζεται ο πίνακας ιεραρχίας του επαγγέλματος security. Αφορά κάθε Οργανισμό που απασχολεί πολυάριθμο προσωπικό ασφαλείας, είτε Ιδιωτικό είτε Δημόσιο είτε ΔΕΚΟ κ.λπ. Αναφορά γίνεται και στον διεθνή κώδικα επικοινωνίας.

Τα θέματα είναι χωρισμένα σε δύο ομάδες, με σειρά όπως ακριβώς φαίνονται στον αντίστοιχο κανονισμό κατάρτισης της ειδικότητας του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. Οι απαντήσεις, αναλόγως της βαρύτητας του θέματος, είναι εύκολες ή δύσκολες, απλές, μικρές και επιγραμματικές και άλλοτε μεγάλες και περιεκτικές. Κάποιες έχουν αποδοθεί με δύο ή περισσότερους ορισμούς, όχι μόνο για την καλύτερη κατανόηση του θέματος, αλλά κυρίως για να προσεγγίσει ο αναγνώστης του παρόντος βοηθήματος πολύπλευρα το θέμα. Η απάντηση, όσο περιεκτική κι αν είναι σε κάποιες περιπτώσεις, δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να αποδοθεί στις εξετάσεις πιστοποίησης όπως ακριβώς παρουσιάζεται. Η περιεκτικότητα της απάντησης του θέματος θα βοηθήσει

τον αναγνώστη να κρατήσει τις δικές του σημειώσεις, διακρίνοντας τις λέξεις-κλειδιά που θα τον βοηθήσουν να απαντήσει ορθώς. Σε κάποια θέματα παρατίθενται και τα αντίστοιχα άρθρα από τους κώδικες, π.χ. ποινικού ή κώδικα ποινικής δικονομίας.

Μετά το πεδίο των θεμάτων παρουσιάζονται οι «25 Αρχές του Security Management & Security Managing», ένα σημαντικό εργαλείο του προϊσταμένου ασφαλείας, του επόπτη και του αρχιφύλακα. Παρουσιάζονται επίσης ο «Ηθικός Κώδικας του Security Manager» και ο «Ηθικός Κώδικας του επιχειρησιακού προσωπικού ασφαλείας». Η τήρηση αυτών των κωδικών δεοντολογίας είναι τα πρώτιστα μελήματα στο κτίσιμο της συναίσθησης ασφαλείας. Στο τέλος, πριν τις βιβλιογραφικές αναφορές, παρουσιάζονται ομαδοποιημένα ανά μάθημα όλα τα θέματα πιστοποίησης, καθώς και τα θέματα εξετάσεων παλαιού τύπου (Ν. 2002/1992) που καταργήθηκαν με κατάλογο ερωτήσεων νέου τύπου (Ν. 4186/2013).

Επίπεδα Ιεραρχίας στο επάγγελμα Security²

Aviation & ISPS Security (Ασφάλεια Πολιτικής Αεροπορίας/Ασφάλεια Λιμενικών Εγκαταστάσεων, σύμφωνα με το εδάφιο ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 3707/2008)	ΙΕΠΥΑ/ΓΙΕ (Συνήθη Συμβόλαια Φυλάξεων/Δημόσιες Υπηρεσίες, ΟΤΑ, ΝΠΔΔ, ΔΕΚΟ, ΝΠΙΔ κ.λπ. που απασχολούν πολυάριθμο Προσωπικό Ασφαλείας)	Cash Values (Μεταφορές αξιών, αρχαιοτήτων, έργων τέχνης και πολύτιμων αντικειμένων, εδ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του Ν. 3707/2008)
<ul style="list-style-type: none"> • Security Director (Διευθυντής Ασφάλειας) 	<ul style="list-style-type: none"> • Security Director (Διευθυντής Ασφάλειας) 	<ul style="list-style-type: none"> • Security Director (Διευθυντής Ασφάλειας)
<ul style="list-style-type: none"> • Station Security Manager (Προϊστάμενος Τμήματος Ασφαλείας, βάρδιας σε αερολιμένα) 	<ul style="list-style-type: none"> • Security Services Operation/Security Manager (Προϊστάμενος Τμήματος Ασφαλείας) 	<ul style="list-style-type: none"> • Operations Security Manager (Επιχειρησιακός Προϊστάμενος Ασφαλείας)

² Ο πίνακας με τα επίπεδα ιεραρχίας στο επάγγελμα Security παρουσιάζεται δημοσιευμένος σε ομαδική έρευνα-εργασία σπουδαστών Δ' Εξαμήνου (2015Α) του Δ. Ι.Ε.Κ. Αγίου Δημητρίου της ειδικότητας «ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ», υπό την επίβλεψη του καθηγητή κ. Κυριακάκη Σπύρου και σε συνεργασία με τον Security Manager κ. Στυλιανό Ταξιάρχη. Πρβλ. στο: (Αναγνώστου και συν., 2015, σ. 36).

<ul style="list-style-type: none"> • Chief Duty Manager (Επόπτης πολλών σημείων ελέγχου ασφαλείας) 	<ul style="list-style-type: none"> • Security Supervisor Quality (Επόπτης Ασφαλείας)/Inspector (Επιθεωρητής) 	<ul style="list-style-type: none"> • Security Supervisor (Επόπτης Ασφαλείας)
<ul style="list-style-type: none"> • Supervisor Σημείου Ελέγχου • Αρχιφύλακας Φυλάκων Αερομεταφορών 	<ul style="list-style-type: none"> • Chief Sergeant/ Security Officer/ (Αρχιφύλακας - Επικεφαλής) • Post Supervisor (Αρχιφύλακας) 	<ul style="list-style-type: none"> • ATM Technician (Τεχνικός Μηχανημάτων ATM)
<ul style="list-style-type: none"> • Screener (Χειριστής Μηχανημάτων X-Ray)/ Φύλακες αερομεταφορών 	<ul style="list-style-type: none"> • Patrol (Περίπολο) • Guards (Φύλακες) 	<ul style="list-style-type: none"> • Drivers – Messengers (Οδηγοί – Μεταφορείς αξιών)

Διεθνής Κώδικας Επικοινωνίας

Δεδομένου ότι το προσωπικό ασφαλείας δύναται να συνεργαστεί ανά πάσα στιγμή με Αρχές της Δημόσιας Δύναμης, θεωρείται χρήσιμο να αναφερθεί το Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο (International Phonetic Alphabet).

Μπορεί να γνωστοποιηθεί στο προσωπικό ασφαλείας είτε από τους προϊσταμένους των τμημάτων ασφαλείας, είτε από τους επόπτες ασφαλείας, είτε από τους αρχιφύλακες.

Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο Σύμφωνα με το NATO:

<u>A</u>	<u>Alpha (Άλφα)</u>	<u>N</u>	<u>November (Νοβέμπερ)</u>
<u>B</u>	<u>Bravo (Μπράβο)</u>	<u>O</u>	<u>Oscar (Όσκαρ)</u>
<u>C</u>	<u>Charlie (Τσάρλι)</u>	<u>P</u>	<u>Papa (Πάπα)</u>
<u>D</u>	<u>Delta (Δέλτα)</u>	<u>Q</u>	<u>Quebeck (Κεμπέκ)</u>
<u>E</u>	<u>Echo (Έκο)</u>	<u>R</u>	<u>Romeo (Ρώμαιο)</u>
<u>F</u>	<u>FoxTrot (Φόξτροτ)</u>	<u>S</u>	<u>Sierra (Σιέρα)</u>
<u>G</u>	<u>Golf (Γκολφ)</u>	<u>T</u>	<u>Tango (Τάγκο)</u>
<u>H</u>	<u>Hotel (Χοτέλ)</u>	<u>U</u>	<u>Uniforme (Γιούνιφορμ)</u>
<u>I</u>	<u>India (Ιντια)</u>	<u>V</u>	<u>Victor (Βίκτορ)</u>
<u>J</u>	<u>Juliett (Τζούλιετ)</u>	<u>W</u>	<u>Whiskey (Ουίσκι)</u>
<u>K</u>	<u>Kilo (Κίλο)</u>	<u>X</u>	<u>X-Ray (Εξ-Ρέι)</u>
<u>L</u>	<u>Lima (Λίμα)</u>	<u>Y</u>	<u>Yankee (Γιάνκι)</u>
<u>M</u>	<u>Mike (Μάικ)</u>	<u>Z</u>	<u>Zulu (Ζούλου)</u>

Αντίστοιχα, το Ελληνικό Φωνητικό Αλφάβητο που χρησιμοποιούν μεταξύ τους οι Ελληνικές Δημόσιες Υπηρεσίες Ασφάλειας έχει ως εξής:

<u>A</u>	<u>Αστήρ</u>	<u>I</u>	<u>Ίσκιος</u>	<u>P</u>	<u>Ρήγας</u>
<u>B</u>	<u>Βύρων</u>	<u>K</u>	<u>Κενόν</u>	<u>Σ</u>	<u>Σοφός</u>
<u>Γ</u>	<u>Γαλή</u>	<u>Λ</u>	<u>Λάμα</u>	<u>T</u>	<u>Τίγρης</u>
<u>Δ</u>	<u>Δόξα</u>	<u>M</u>	<u>Μέλι</u>	<u>Υ</u>	<u>Υμνος</u>
<u>E</u>	<u>Ερμής</u>	<u>N</u>	<u>Ναός</u>	<u>Φ</u>	<u>Φωφώ</u>
<u>Z</u>	<u>Ζευς</u>	<u>Ξ</u>	<u>Ξέρξης</u>	<u>X</u>	<u>Χαρά</u>
<u>H</u>	<u>Ηρώ</u>	<u>O</u>	<u>Οσμή</u>	<u>Ψ</u>	<u>Ψυχή</u>
<u>Θ</u>	<u>Θεά</u>	<u>Π</u>	<u>Πέτρος</u>	<u>Ω</u>	<u>Ωμέγα</u>

Το Διεθνές Φωνητικό Αριθμών σύμφωνα με το NATO έχει ως εξής:

<u>1</u>	<u>wun (βουν)</u>	<u>6</u>	<u>six (σιξ)</u>
<u>2</u>	<u>too (του)</u>	<u>7</u>	<u>seven (σέβεν)</u>
<u>3</u>	<u>three (τρι)</u>	<u>8</u>	<u>ait (άιτ)</u>
<u>4</u>	<u>fower (φόουβερ)</u>	<u>9</u>	<u>nine (νάινε)</u>
<u>5</u>	<u>fife (φίφε)</u>	<u>0</u>	<u>zero (ζερό)</u>

Απαντήσεις Θεμάτων Ομάδας Α

A.1 Η αυτοεικόνα του ατόμου επηρεάζει την αντίληψη που διαμορφώνει για τα άλλα άτομα; Με ποιον τρόπο συμβαίνει αυτό;

Η εικόνα που έχει κάποιος για τον εαυτό του δεν είναι απαραίτητα ίδια με αυτή που έχουν οι γύρω του για το άτομό του. Υπάρχει:

- Ο υποκειμενικός εαυτός, δηλαδή το πώς βλέπει κι αντιλαμβάνεται κανείς τον εαυτό του.
- Ο πραγματικός εαυτός, το πώς κανείς είναι στην πραγματικότητα.
- Ο ιδανικός εαυτός, το πώς θα ήθελε να είναι κανείς.

Οι έρευνες δείχνουν ότι στο ίδιο άτομο υπάρχουν μεγάλες διαφορές ανάμεσα στο πώς βλέπει κανείς τον εαυτό του και το πώς τον βλέπουν οι άλλοι, ή πώς θεωρεί τον εαυτό του και πώς θα ήθελε να είναι ιδανικά.

Ίσως το πιο χτυπητό παράδειγμα των διαφορών εαυτών είναι όταν κάποιος κάνει μια πράξη έχοντας συγκεκριμένα εσωτερικά κίνητρα, τα οποία δεν αντιλαμβάνονται οι άλλοι και κρίνουν την πράξη και τον άνθρωπο αποκλειστικά βάσει της συμπεριφοράς του. Το άτομο αισθάνεται άσχημα και πιστεύει ότι οι άλλοι δεν το καταλαβαίνουν και το αδικούν.

Σε τέτοιες περιπτώσεις χρειάζεται κάποιος να αναπτύξει αυτογνωσία, ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη συνέχεια και συνέπεια στο πώς βλέπει ο ίδιος τον εαυτό του και πώς τον βλέπουν οι άλλοι, για να έχει μια καλή σχέση με τον εαυτό του και το περιβάλλον του (Βάρβογλη, 2012).

Η αυτοεικόνα, δηλαδή η υποκειμενική άποψη που έχει ένα άτομο για τον εαυτό του είναι η σπουδαιότερη πτυχή της διαμόρφωσης της προσωπικότητάς του και παίζει σημαντικό ρόλο στην ψυχοσύνθεσή του. Η αυτοεικόνα συνδέεται με την αυτοεκτίμηση, της οποίας τα επίπεδα καθορίζονται από την αξία που αποδίδει το άτομο στον εαυτό του, σε συνδυασμό με την άποψη που έχουν οι άλλοι για αυτό (σημαντικοί

άλλοι). Οι σημαντικοί άλλοι σχετίζονται άμεσα με τον κατοπτρικό εαυτό, καθώς είναι ο τρόπος που το άτομο φαντάζεται ότι το βλέπουν. Έτσι, είναι πιθανόν να εμφανιστεί η αυτοεκπληρούμενη προφητεία, δηλαδή η επιβεβαίωση μιας αρχικής υπόθεσης του ατόμου, η οποία επηρεάστηκε από τη συμπεριφορά του.

Η διαμόρφωση της αυτοεικόνας και της αυτοεκτίμησης αποτελούν σημαντικές πτυχές της ανθρώπινης προσωπικότητας. Παράλληλα, η καλλιέργεια της θετικής αυτοεικόνας-αυτοεκτίμησης βοηθά το άτομο ώστε να αποκτήσει ισορροπημένη σχέση με τον εαυτό του και τους άλλους.

Η αυτοεικόνα είναι η εικόνα που έχουμε για τον εαυτό μας, δηλαδή για το ποιοι συνειδητά είμαστε, για το ποια θεωρούμε ότι είναι τα φυσικά και ψυχολογικά μας χαρακτηριστικά, ποια είναι τα προσόντα μας και ποιες οι αδυναμίες μας. Η εικόνα που έχουμε για τον εαυτό μας αποτελείται από το σύνολο των αξιών και αντιλήψεων που διαμορφώνουν την προσωπική μας στάση προς τη ζωή (Καλυβιώτης & συν., 2012-13).

Η έννοια του εαυτού (self-concept) είναι μια σύνθετη εννοιολογική κατασκευή, η οποία περιλαμβάνει γνωστικές, συναισθηματικές και συμπεριφορικές πτυχές. Οι δύο βασικές συνιστώσες της έννοιας του εαυτού είναι η αυτοαντίληψη (self-perception) ή αυτοεικόνα (self-image) και η αυτοεκτίμηση (self-esteem) ή σφαιρική αυτοαξία (global self-worth).

Η αυτοαντίληψη είναι η γνωστική πλευρά της έννοιας του εαυτού και αντιπροσωπεύει μια δήλωση, μια περιγραφή ή μια πεποίθηση του ατόμου για τον εαυτό του. Η αυτοεκτίμηση αντιπροσωπεύει τη συναισθηματική πλευρά και αναφέρεται στη σφαιρική άποψη που έχει κάποιος για την αξία του ως ατόμου.

Η αυτοαντίληψη είναι μια δήλωση ή μια περιγραφή του ατόμου, ανεξάρτητα από το κατά πόσο η γνώση είναι σωστή ή λανθασμένη, βασισμένη σε αντικειμενικά στοιχεία ή σε υποκειμενική γνώμη. Η συνιστώσα αυτής της έννοιας του εαυτού είναι ο πρακτικά απεριόριστος αριθμός τρόπων με τους οποίους κάθε άτομο αντιλαμβάνεται τον εαυτό του. Η αυτοαντίληψη συνιστά ένα σχήμα γνώσης και είναι το αποτέλεσμα του συνόλου των αναφορών που το άτομο λαμβάνει για τον εαυτό του από τους ανθρώπους του περιβάλλοντός του.

Στο σύνολο των αντιλήψεων του ατόμου συνδυάζονται τρεις όψεις:

- Ο πραγματικός εαυτός (actual self), ο οποίος αντιπροσωπεύει τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες που το άτομο αποδίδει στον εαυτό του.
- Ο ιδανικός εαυτός (ideal self), ο οποίος αντιπροσωπεύει το είδος του ατόμου που κάποιος ελπίζει να γίνει ή που κάποιος θα ήθελε να γίνει.
- Ο δεοντικός εαυτός (ought self), ο οποίος αντιπροσωπεύει τα χαρακτηριστικά και τις ιδιότητες που κάποιος θα έπρεπε να έχει.

Καθένας από τους τρεις αυτούς εαυτούς μπορεί να γίνεται αντιληπτός με διαφορετικό τρόπο από το ίδιο το άτομο και με διαφορετικό από τους άλλους.

Ως ενήλικες διαμορφώνουμε μια σφαιρική άποψη για την αξία μας ως ατόμων, πέραν των αυτοπεριγραφών και των αυτοαξιολογήσεών μας στους διάφορους τομείς της ζωής μας. Αυτή η σφαιρική άποψη είναι η αυτοεκτίμησή μας.

Η αυτοεκτίμηση επηρεάζεται από τις προσωπικές φιλοδοξίες (επιδιώξεις) και τις υποκειμενικές αξιολογήσεις του ατόμου σχετικά με την επίτευξη ή όχι των επιδιωκόμενων στόχων του. Η έννοια της αυτοεκτίμησης αναδύεται όταν το άτομο έρχεται για πρώτη φορά σε επαφή με τις απόψεις της κοινωνίας γι' αυτό.

Η γενική εκτίμηση που έχουμε για την αξία μας ως ατόμων αντιπροσωπεύει τη συνένωση στάσεων που πιστεύουμε ότι έχουν οι άλλοι απέναντι στον εαυτό μας. Η μεταφορική έκφραση για τον «καθρεπτιζόμενο εαυτό» (looking – glass self) αναφέρεται στο ότι ο εαυτός αποτελεί την αντανακλώμενη εκτίμηση «σημαντικών άλλων» (significant others) που συνιστούν τον καθρέπτη τον οποίο ατενίζουμε επιζητώντας πληροφόρηση σχετικά με τον εαυτό μας.

Θεωρώντας τον εαυτό μας κοινωνικό δημιούργημα, τοποθετούμε τις ρίζες της σφαιρικής εκτίμησης για την αξία μας ως ατόμων στην αντίληψη που έχουμε αναφορικά με το τι σκέφτονται οι «σημαντικοί άλλοι» για μας. Προσπαθούμε δηλαδή να εκτιμήσουμε τη γνώμη ή τις στάσεις που έχουν οι άλλοι για τον εαυτό μας και μετά να εσωτερικοποιήσουμε τις στάσεις αυτές στη δική μας αυτοεκτίμηση.

Τρία σημεία που σχετίζονται με την αξιολόγηση της εικόνας είναι:

- Η σύγκριση της αυτοεικόνας κάποιου με την ιδανική εικόνα του εαυτού ή το είδος του ατόμου που θα ήθελε να είναι.
- Το δεύτερο σημείο αφορά την εσωτερικοποίηση της εκτίμησης της κοινωνίας. Αυτό είναι το εννοιολογικό περιεχόμενο της αυτοεκτίμησης και υποθέτει ότι η αξιολόγηση προσδιορίζεται από τις πεποιθήσεις του ατόμου για το πώς το εκτιμούν οι «σημαντικοί άλλοι».

Το τρίτο σημείο αναφέρεται στην αξιολόγηση του ατόμου για τον εαυτό του ως σχετικά επιτυχημένου ή αποτυχημένου στην άσκηση αυτού που συνεπάγεται η ταυτότητά του. Δεν σημαίνει ότι αυτό που κάποιος κάνει είναι αφεαυτού καλό, αλλά ότι κάποιος είναι καλός σε αυτό που κάνει (Μακρή - Μπότσαρη, 2001, σσ. 19-23).

A.2 Να αναφέρετε και να περιγράψετε συνοπτικά τους τρεις (3) τύπους που συνθέτουν την προσωπικότητα του ηγέτη σύμφωνα με τον Ντικ Γουόλλεν.

Σύμφωνα με τη γνωστή θεώρηση του καθηγητή της εφαρμοσμένης ψυχολογίας D. Wallen, ο προσδιορισμός της αποτελεσματικότητας του ηγέτη σήμερα, που το επίπεδο των εργαζομένων έχει ήδη ανεβεί αισθητά σε σχέση με τις προηγούμενες δεκαετίες, είναι συνάρτηση και σωστή αναλογία του δυναμικού, του λογικού και του συναισθηματικού μέρους της προσωπικότητας.

Αναλυτικότερα (Διαμαντάκη, σσ. 51-52):

Ο δυναμικός τύπος είναι ενεργητικός, δραστήριος, αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, θέλει να δίνει εντολές και να επιβάλλεται στους άλλους. Θαυμάζει όσους διαθέτουν δυναμισμό και επιβλητικότητα και προσπαθεί να αποφεύγει τους συναισθηματισμούς. Είναι λοιπόν ένας άνθρωπος που καταλαμβάνει τα μεγάλα πόστα, είναι περιζήτητος στις επιχειρήσεις γιατί έχει την ικανότητα να υποκινεί τους άλλους για δουλειά, να επιβάλλει την τάξη και την πειθαρχία και να παίρνει τη διοίκηση στα χέρια του. Η αρνητική πλευρά αυτού του ηγετικού τύπου είναι ότι δεν έχει κατανόηση, αντικειμενικότητα, ταπεινοφροσύνη και εγκαρδιότητα. Είναι επίσης εριστικός και ανταγωνιστικός.

Ο συναισθηματικός τύπος χαρακτηρίζεται από κατανόηση, στοργή, συμπόνια, επιδιώκει κοινωνικές σχέσεις και φιλίες, καθώς και επιθυμεί να νιώθει ότι τον αγαπούν και επιζητούν την παρέα του. Αυτός ο τύπος ανθρώπου έχει την ικανότητα να συμφιλιώνει, να εναρμονίζει, να ενθαρρύνει και να συμπαραστέκεται στους άλλους. Από αρνητικής όμως πλευράς, είναι υπερβολικά διαλλακτικός, καλόβολος, αναποφάσιτος, δεν μπορεί να υποστηρίξει τις απόψεις του και δεν έχει αντοχές υπό πίεση.

Ο λογικός τύπος δεν είναι καθόλου συναισθηματικός, δεν του αρέσει να εξουσιάζει ή να συμμαριζείται τα προβλήματα των άλλων. Τον ενδιαφέρει η συμπεριφορά του να βασίζεται στην ψυχρή λογική, έχοντας ως επιδίωξη του την ορθότητα, τα πνευματικά επιτεύγματα και την τεκμηριωμένη κρίση. Εντυπωσιάζεται από άτομα που συνοδεύουν τα επιχειρήματά τους με στατιστικά στοιχεία. Είναι λοιπόν ένας τύπος ανθρώπου που έχει την ικανότητα να συλλέγει-αξιολογεί πληροφοριακά στοιχεία, να διευκρινίζει-αναλύει αριθμούς, να κάνει κριτική και να προλαβαίνει υπερβολές. Από την άλλη όμως έχει το μειονέκτημα να απομονώνει οποιοδήποτε συναίσθημά του και να υπερηφανεύεται για τις γνώσεις του.

Είναι κατανοητό ότι είναι πολύ δύσκολο να βρεθούν πρότυπα συμπεριφοράς που να ταιριάζουν επακριβώς με τους παραπάνω τύπους ηγετών. Το μόνο σίγουρο είναι ότι έχουν αναπτύξει ένα από αυτά τα χαρακτηριστικά σε μεγαλύτερο βαθμό από τα άλλα δύο. Το χαρακτηριστικό που υπερισχύει σε κάθε άτομο προδιαγράφει την καταλληλότητά του για ορισμένα επαγγέλματα. Για παράδειγμα, ο κατεξοχήν λογικός τύπος έχει μεγαλύτερες πιθανότητες να σταδιοδρομήσει ως στατιστικός, χρηματιστής, αναλυτής, προγραμματιστής, επιστημονικός ερευνητής κ.ά. Ο δυναμικός τύπος θα ήταν καλύτερος σε μια θέση πωλητή, διευθυντή πωλήσεων ή/και ως πολιτικός ηγέτης, ενώ ο συναισθηματικός τύπος θα απέδιδε καλύτερα ως οικογενειακός σύμβουλος, κληρικός, υπεύθυνος τμήματος παραπόνων και ως κοινωνικός λειτουργός (Κράσοβα, 2009, σ. 20).

A.3 Ποιες είναι οι βασικές ανάγκες του ανθρώπου σύμφωνα με την ιεραρχία του Maslow; (Περιγράψτε σύντομα κάθε κατηγορία.)

Οι βασικές ανάγκες του ανθρώπου σύμφωνα με τον Abraham Maslow είναι:

- **Φυσιολογικές/βιολογικές ανάγκες.** Τις ανάγκες της επιβίωσης, αυτές που με την ικανοποίησή τους κρατιόμαστε στη ζωή, όπως η ανάγκη για νερό, αέρα, τροφή και ύπνο. Ο Maslow θεωρούσε ότι οι συγκεκριμένες ανάγκες αποτελούν τις πιο βασικές στην ιεραρχία καθώς όλες οι ανάγκες καθίστανται δευτερευούσης σημασίας αν δεν ικανοποιηθούν πρωτίστως οι συγκεκριμένες φυσιολογικές/βιολογικές ανάγκες.
- **Οι ανάγκες ασφάλειας** που είναι δημιουργήματα των συναισθημάτων της αυτοσυντήρησης. Σε αυτές τις ανάγκες συμπεριλαμβάνονται η ανάγκη για ασφάλεια και προστασία. Οι ανάγκες ασφάλειας είναι σημαντικές για την επιβίωση, αν και δεν είναι τόσο «απαιτητικές» όσο οι φυσιολογικές/βιολογικές ανάγκες. Παραδείγματα των αναγκών ασφάλειας συμπεριλαμβάνουν την επιθυμία για σταθερή απασχόληση, φροντίδα υγείας, ασφαλέστερες κοινότητες/γειτονιές και ικανοποιητικό επίπεδο στέγης.
- **Κοινωνικές ανάγκες/ανάγκες κοινωνικής αποδοχής.** Η ανάγκη για αγάπη, η σύνδεση με άλλους, η ένταξη σε ομάδα, η φιλία. Περιλαμβάνουν τις ανάγκες για την ικανοποίηση του αισθήματος του ανήκειν, της αγάπης και της οικειότητας/στοργής. Ο Maslow περιέγραψε αυτές τις ανάγκες ως λιγότερο βασικές από τις φυσιολογικές/βιολογικές και τις ανάγκες ασφάλειας. Σχέσεις όπως οι φιλίες, οι ρομαντικές σχέσεις, και οι οικογενειακές σχέσεις υποβοηθούν στην εκπλήρωση της ανάγκης για συντροφικότητα και αποδοχή, όπως και η συμμετοχή σε κοινωνικές, κοινοτικές ή/και θρησκευτικές ομάδες.
- **Ανάγκες αυτοεκτίμησης** (επίδοση, δύναμη, προσωπική επάρκεια, ικανότητα, φήμη, κύρος, σεβασμός, κοινωνική θέση). Έπειτα από την ικανοποίηση των τριών πρώτων επιπέδων αναγκών, οι ανάγκες αυτοεκτίμησης καθίστανται ολοένα και πιο σημαντικές. Αυτές περιλαμβάνουν όλα τα στοιχεία που έχουν αντίκτυπο στην αυτοεκτίμηση, την προσωπική αξία, την κοινωνική αναγνώριση και το αίσθημα επιτυχίας.
- **Ανάγκες αυτοπραγμάτωσης,** για αυτοολοκλήρωση, αυτενέργεια και αυτοανάπτυξη. Αυτό είναι το υψηλότερο επίπεδο στην ιεράρχηση των αναγκών κατά τον Abraham Maslow. Η αυτοπραγμάτωση οδηγεί στην αυτοαντίληψη σχετικά με τις προσωπικές δυνατότητες, στην υψηλή προτεραιότητα που τίθεται στην προσωπική ανάπτυξη και στο έντονο ενδιαφέρον για την εκπλήρωση των δυνατοτήτων και ικανοτήτων του ατόμου (κατανόηση του δυναμικού, αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων του ατόμου για να κάνει αυτό που

ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Το βασικό χαρακτηριστικό του παρόντος εγχειριδίου, εκτός από την ακρίβεια και την ανάλυση των απαντήσεων, είναι οι βιβλιογραφικές αναφορές, χάρη στις οποίες διαφυλάσσεται η επιστημονική ακεραιότητα ενώ ταυτόχρονα αυτές λειτουργούν ως ένα μέσο αξιολόγησης, παρέχοντας τη δυνατότητα εύρεσης περισσότερων σχετικών πληροφοριών.

Είναι απαραίτητο να δίνεται ιδιαίτερη σημασία σε απαντήσεις που περιλαμβάνουν κωδικοποιημένη νομοθεσία, καθώς ο τομέας της ασφάλειας και της αντιμετώπισης της παραβατικότητας εξελίσσεται συνεχώς.

Οι απαντήσεις των θεμάτων που αναφέρονται στον Ποινικό Κώδικα και στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας είναι βασισμένες στον Ν. 4619/2020 «Κύρωση του Ποινικού Κώδικα» (ΦΕΚ 95/Α'/11-06-2019), καθώς και στον Ν. 4620/2020 «Κύρωση του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας» (ΦΕΚ 96/Α'/11-06-2019) αντίστοιχα, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν με τον Ν. 5090/2024 «Παραρτήσεις στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας...» (ΦΕΚ 30/Α'/23-02-2024).

«...Η ειδικότητα αυτή αναφέρεται στα στελέχη των επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών ασφαλείας, δηλαδή στους αρχιφύλακες, επόπτες και προϊσταμένους, και όχι στη βασική εκπαίδευση του προσωπικού ασφαλείας πρώτης γραμμής...»

«...υποχρεούνται να εκπαιδεύουν το απασχολούμενο προσωπικό ασφαλείας, ανάλογα με τα καθήκοντα που του ανατίθενται».

Ο συγγραφέας

Ο **Χαράλαμπος Κίτσιος** είναι απόφοιτος του προγράμματος σπουδών Διοίκηση Επιχειρήσεων και Οργανισμών της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Ε.Α.Π. και κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών στη Δημόσια Διοίκηση (ΜΡΑ) με κατεύθυνση στη Γενική Διοίκηση του Πανεπιστημίου Νεάπολης Πάφου. Είναι επίσης απόφοιτος και πιστοποιημένος από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. τριών ειδικοτήτων των πρώην ΙΕΚ: «Ειδικός Μηχανογραφημένου Λογιστηρίου», «Φύλακας Μουσείων και Αρχαιολογικών Χώρων» και «Στέλεχος Ασφαλείας Προσώπων και Υποδομών».

Είναι ενταγμένος στο μητρώο εκπαιδευτών ενηλίκων του ΛΑΕΚ-ΟΑΕΔ, του ΚΕ.ΔΙ.ΒΙ.Μ. του Ε.Κ.Π.Α., καθώς και στο μητρώο αξιολογητών του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.

Έχει απασχοληθεί για δέκα έτη στον χώρο της ασφάλειας (Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού), ενώ συνεχίζει τη θητεία του τα τελευταία δεκαπέντε έτη ως διοικητικός υπάλληλος στο Δημόσιο (Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης).

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΛΕΙΔΑΡΙΘΜΟΣ

Κεντρική διάθεση: Μάρνη 8, Πολυτεχνείο, 10433, ΑΘΗΝΑ, Τηλ: 210-3300104, sales@klidarithmos.gr
Έδρα: Στουρνάρη 27B, 10682, ΑΘΗΝΑ, Τηλ: 210-3832044
info@klidarithmos.gr • www.klidarithmos.gr

ISBN 978-960-645-773-9

